

Zielone światło dla Chevronu na Litwie

Zielone światło dla Chevronu na Litwie, Zielone światło dla Chevronu na Litwie

16 września, po trwających ponad pół roku sporach polityków, naukowców i organizacji obywatelskich, specjalna komisja w litewskim Ministerstwie Środowiska ogłosiła, że amerykański koncern Chevron został zwycięzcą przetargu na poszukiwanie i wydobywanie gazu łupkowego. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy do rządu, ale jego zgoda wydaje się być jedynie formalnością. Chevron jako jedyny startował w przetargu. Zdaniem Daivy Matonienė, przewodniczącej komisji i jednocześnie wiceminister środowiska, amerykańska korporacja spełniła wszystkie warunki przetargu. Komisja zatem nie miała podstaw prawnych, by nie ogłosić zwycięstwa tej spółki. W ciągu pięciu dni oficjalna rekomendacja komisji, żeby ogłosić wygraną Chevronu, trafi do rządu. Następnie w ciągu 30 dni firma będzie musiała wnieść specjalną opłatę do budżetu, a w ciągu 90 – podpisać umowę, w której zobowiąże się m.in. do zainwestowania co najmniej 80 mln litów (30,5 mln USD) w zamian za siedmioletnią licencję.

Komentarz

- Zwycięstwo Chevronu w przetargu miało być ogłoszone już w lipcu. Zostało jednak przesunięte z dwóch powodów. Premier Algirdas Butkevičius dał wówczas do zrozumienia, że komisja w Ministerstwie Środowiska nie będzie mogła ogłosić zwycięstwa Chevronu dopóty, dopóki firma nie przeprowadzi konsultacji społecznych. Szef litewskiego rządu chciał mieć mocny kontrargument do dyskusji z przeciwnikami łupków. Oprócz tego Chevron potrzebował czasu, żeby zapoznać się ze znowelizowanymi regulacjami prawnymi, zaostrzającymi normy środowiskowe (zgodnie z nimi firmy prowadzące poszukiwania łupków – w tym przypadku Chevron – będą m.in. zobowiązane do ujawnienia, jakich substancji chemicznych do tego używają).
- Wygrana Chevronu w przetargu przybliży nadzieje na uniezależnienie się Litwy od dostaw energii z Rosji. Pierwsze odwierty będą mogłyby zostać wykonane w ciągu pół roku od otrzymania licencji. Prognozuje się, że wydobywanie gazu łupkowego może rozpocząć się za 4–5 lat. Według szacunków złoża na Litwie to około 80 mld m³. Jeśli prognozy się sprawdzą, kraj ten będzie miał zapewnione 27 lat niezależności energetycznej (biorąc pod uwagę obecne zużycie gazu).
- Termin ogłoszenia zwycięstwa Chevronu nie jest przypadkowy i ma na celu wywarcie presji na Gazprom podczas prowadzonych właśnie pertraktacji. Litwa jest w trakcie

renegocjacji ceny za gaz, jaką płaci rosyjskiemu koncernowi. Według raportu Komisji Europejskiej (dotyczącego rynku gazu), kraj ten płaci najwyższą hurtową cenę za błękitne paliwo w Unii Europejskiej. Cały zużywany na Litwie gaz pochodzi z Rosji. Ogłoszenie decyzji w sprawie Chevronu ma zademonstrować, że Litwa jest zdeterminowana do dywersyfikacji źródeł energii i ma wymusić na Gazpromie zaproponowanie korzystnych warunków. 13 września do Ministerstwa Energetyki kierowanego przez Jarosława Niewierowicza trafiły postulaty Gazpromu. Ministerstwo nie ujawniło ich treści i zapowiedziało, że dalej będzie prowadzić negocjacje.